

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359030.55>

CZU: 336.22:330.101.541

THE ROLE OF FISCAL POLICY IN ENSURING ECONOMIC BALANCE

ROLUL POLITICII FISCALE ÎN ASIGURAREA ECHILIBRULUI MACROECONOMIC

SAJIN Andreea, studentă, Specialitatea: MKL

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: sajin.andreea@ase.md

Abstract. *The evolution of the national economy in recent years can be considered favorable for capitalizing on the full financial economic potential and sustainable development of the country. on economic growth by ensuring the achievement of the objectives of stimulating economic activities of social protection, raising the standard of living and reducing poverty*

Key words: fiscal buget, financial bugetary, economy, capitalizing

JEL CLASSIFICATION: E6

INTRODUCERE

Politica bugetar-fiscală are un rol deosebit în asigurarea echilibrului macroeconomic. Scopul cercetării constă în sistematizarea echilibrelor financiare la nivelul tuturor verigilor bugetare din cadrul sistemului bugetar, după cum urmează: asigurarea echilibrului financiar public, diferențierea elementelor componente ale dezechilibrului structural și vertical, modelarea fluxurilor financiare în cadrul sistemului bugetar și formularea direcțiilor de acțiune în vederea asigurării echilibrului financiar public. Metodologia cercetării s-a axat pe folosirea următoarelor metode: statistico-matematice (analiza comparativă și în dinamică), metoda deducției, analizei, sintezei și documentarea.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Creșterea economică este un obiectiv general, indiferent de țară, perioadă, regimurile politice și de nivelul de dezvoltare. Analizând influența politicii bugetar-fiscale asupra creșterii economice, nu trebuie ignorate efectele pe termen scurt. Politica fiscală este un act de decizie deosebit de complex, ghidat de criteriul de eficiență, pe termen scurt are drept scop limitarea expansiunii ciclice și micșorarea inflației prin cerere. [1]

Politica bugetar-fiscală realizată în Republica Moldova (în concordanță cu cea monetar-creditară, valutară etc.), a asigurat atingerea unei anumite creșteri economice. În primul deceniu al sec. XXI, Republica Moldova a înregistrat primele ritmuri de creștere economică. Anul 2000 a evidențiat semne de relansare ușoară a economiei pe fondul scăderii inflației. Rata medie de creștere a PIB-ului, înregistrată până la criza economică mondială, în perioada 2000- 2008, a fost de 5,9%. Totuși criza economică globală a redus considerabil perspectiva dezvoltării imediate a Republicii

Moldova. În 2009, Republica Moldova a înregistrat o cădere economică de 6,5%, dar anul 2010 a adus o creștere de 6,9%. Anii 2016-2018 au fost marcați prin creșterea PIB-ului în medie cu 4,5%, depășind în anul 2018 pragul de 10 miliarde de dolari. În anul 2019, PIB-ul a atins, în valori nominale, 210,1 miliarde lei în prețuri curente de piață, astfel, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018, înregistrând o creștere cu 3,6% în termeni reali, respectiv, depășind 12 miliarde de dolari (la un curs mediu anual estimativ de 17 lei pentru un dolar). Prognoza Ministerului Economiei și Infrastructurii arată că în 2021 PIB-ul Republicii Moldova va ajunge la circa 250 miliarde lei, în cazul unor creșteri economice anuale de 3,8%.

În pofida dificultăților din 2021, economia Republicii Moldova a reușit să se stabilizeze și să înregistreze chiar și o ușoară creștere. Aceasta se datorează unui an agricol favorabil, dar și reluării, după schimbarea guvernării, a finanțării externe. Cu toate acestea, criza gazelor din toamnă a generat o creștere în lanț a prețurilor, care, după prognozele experților va continua în anul curent, fiind amplificată și o inflație de peste 15%. Efectele acestor crize vor fi resimțite cel mai mult de familiile cu venituri mici.

Politica bugetar-fiscală realizată în Republica Moldova trebuie să fie în corespundere cu situația economică existentă și susținută prin ajustări adecvate. Aceasta presupune aplicarea la baza politicii publice a performanțelor activităților finanțate și alocarea fondurilor pe criteriul eficienței. Dacă Guvernul înregistrează eșecuri în finanțarea investițiilor productive și continuă să analizeze fondurile către sectoare mai puțin productive, rezultatul va fi adâncirea deficitului bugetar, în loc ca instrumentele fiscale să fie utilizate ca și pârghii eficiente pentru stimularea creșterii economice. Astfel, în contextul economic actual, prioritatea Republicii Moldova trebuie să fie combaterea dezechilibrelor macroeconomice și fiscale, care pun în pericol sustenabilitatea creșterii economice pe termen mediu și lung. La momentul de față una din sarcinile principale este atingerea stabilității economice și financiare. Direcția principală a politicii financiare trebuie să fie reper al stabilizării sistemului financiar și creării condițiilor pentru investiții.

Actuala politică bugetară, promovată de Guvernul Republicii Moldova poartă un caracter pasiv, fără a contribui esențial la redresarea stării de criză. Problema principală a politicii fiscal-bugetare a Republicii Moldova în domeniul veniturilor este identificarea echilibrului între necesitatea majorării veniturilor ca sursă principală a cheltuielilor, direcționate spre reducerea sărăciei, precum și necesitatea susținerii mediului de afaceri, care este factorul principal de creștere economică.

Direcția de transformare a politicii bugetare actuale într-o politică activă este anume promovarea unor contribuții considerabile ale statului la relansarea activității economice. Pentru susținerea acestui scop s-a studiat experiența altor state în vederea aplicării intervenției guvernamentale pentru redresarea activității economice. Cercetările efectuate au contribuit la dererminarea factorilor ce influențează deficitul bugetar și marimea lui. Între deficitul bugetului și factorii, ce-l afectează au fost stabilite anumite corelații de interdependență. Căile de dezvoltare al cercetării au adus la elaborarea unui model al politicii bugetare active alternative celei actuale. [2]

Cheltuielile medii lunare de consum ale populației, în anul 2020, au constituit în medie pe o persoană 2791,2 lei și au rămas practic la nivelul anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) populația a cheltuit în medie cu 3,5% mai puțin comparativ cu anul 2019.

Dimensiunea echilibrului / dezechilibrului financiar public este relevantă, în primul rând, ca indicator al consecințelor măsurilor de politică fiscală și bugetară. Însă, există o multitudine de consecințe, pe care decidenții trebuie să le aprecieze astfel, încât necesitățile diverse de evaluare să

reflecte dacă măsurarea dezechilibrului financiar public este sau nu corectă. De aici, a rezultat necesitatea existenței mai multor modalități alternative de măsurare, fiecare reprezentând un anumit grad de adecvare în raport cu nevoile de evaluare.

În prezent sistemul bugetar și bugetarea, în special, joacă un rol pasiv, rezumându-se, în mare parte, la înregistrarea operațiunilor statului din cadrul economiei. Bugetarea sectorului public poate avea efecte benefice în dezvoltarea economică prin atribuirea unor funcții, precum sunt: stimularea activității economice, ținând seama de interesele diferiților participanți; reformarea unor sectoare sau ramuri; optimizarea procesului bugetar; monitorizarea și perfecționarea procesului decizional privind intervenția operativă. Pentru a deveni un astfel de instrument funcțional, este necesară o bugetar, există o necesitate impusă de teoria economică, iar problema realizării acesteia în practică rămâne nesoluționată. Astfel, apare necesitatea analizei dezechilibrului structural, care persistă în economiile mai multor țări. Egalitatea dintre veniturile și cheltuielile sistemului bugetar este, deseori, teoretică, ceea ce în practica economică poate apărea în mod accidental. În realitate, diferența dintre cele două părți ale bugetului are la bază câteva situații:

- existența inegalității inițiale, se are în vedere deficitul (excedentul) bugetar în punctul 0, având aceeași tendință în dinamică;
- existența egalității inițiale în punctul 0, însă în dinamică are loc neconcordanța dintre ritmul de creștere al veniturilor și al cheltuielilor sistemului bugetar;
- existența unei situații mixte, combinate, atunci când neconcordanța dintre volumul veniturilor și cheltuielilor bugetare, în punctul inițial, devine tot mai crescândă în dinamică.

CONCLUZII

Procesul de globalizare a economiei impune specializare națiunilor în anumite sectoare unde companiile lor pot obține avantaje competitive pe piața mondială. Moldova trebuie să se specializeze în acele industrii și segmente în care întreprinderile sale sunt relativ mai productive și să importe acele produse și servicii unde propriile întreprinderi sunt mai puțin productive decât competitorii externi, astfel ridicând productivitatea mediei a economiei. Este important ca auditorii interni să aibă o relație de încredere cu managementul de vârf și să se concentreze asupra riscurilor reale. Acest condiția este mai importantă decât dimensiunea personalului de audit intern. Tendința în mai mult țările avansate OCDE se îndreaptă acum spre reducerea personalului de audit intern, mai degrabă decât spre extinderea ulterioară. Legea Curții de Conturi a creat o procedură cuprinzătoare și modernă pentru audit extern. Îmbunătățirile care au fost realizate în organizație și procedurile de audit extern din ultimul deceniu sunt impresionante. Pentru rezolvarea problemelor social - economice în țările cu economie de tranziție sunt aplicate cu succes mecanismele de intervenție a statului cât și instrumentele mecanismului de piață.

Experiența aplicării finanțelor statului în reglarea macroeconomică de către alte state reprezintă pentru Republica Moldova un interes important, deoarece finanțele statului joacă un rol important în petrecerea reformelor economice în țară.

La momentul de față una din sarcinile principale este atingerea stabilității economice și financiare. Direcția principală a politicii financiare trebuie să fie reper al stabilizării sistemului financiar și creării condițiilor pentru investiții.

Direcția de transformare a politicii bugetare actuale într-o politică activă este anume promovarea unor contribuții considerabile ale statului la relansarea activității economice. Pentru

susținerea acestui scop s-a studiat experiența altor state în vederea aplicării intervenției guvernamentale pentru redresarea activității economice. Cercetările efectuate au contribuit la dererminarea factorilor ce influențează deficitul bugetar și marimea lui. Între deficitul bugetului și factorii, ce-l afectează au fost stabilite anumite corelații de interdependență. Căile de dezvoltare al cercetării au adus la elaborarea unui model al politicii bugetare active alternative celei actuale.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. CHIRIȚĂ, N., SCARLAT, E. Politici macroeconomice. București: Editura Economică, 1998. p. 153-184. ISBN 973-590-028-9
2. Teorie Economică, vol. 2, Chișinău. P.193-221, ISBN 978-9975-53-211-2,
3. Evoluția bugetului din Moldova <https://mf.gov.md/ro/buget/transparen%C8%9Ba-bugetar%C4%83>
4. Opinie pe marginea politicii fiscale și vamale pentru anul 2022. Disponibil [online]: <https://www.expert-grup.org/ro/biblioteca/item/2239-opinie-pe-marginea-politicii-fiscale-si-vamale-pentru-anul-2022/>

Coordonatorul științific: COBAN Marina, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +373 22 221968
E-mail: mcoban.mcoban@gmail.com